

JUŽNA EVROPA- portugalska, španija, grčija, ciper, italija, malta, vatikan, sam marino, andora, del turčije.

-primankovanje sladke vode

-belike razlike v gosp. Razvitosti

-velik pomen turizma

-LITORALIZACIJA: zgoščevanje prebivalstva in gosp. Ob obalah-ekološka preobremenitev

Sredozemlje/mediteran= središče sveta (egipč,gršk,rimski kultura)

(judovstvo,krščanstvo,islam), kljub temu je to enotna regija

-preb. Zgoščeno ob obalah

-gosp. Je zelo povezano z morjem

-povsod starodavna mesta(ševedno se vidi prepletanje kultur)

-onesnažena morja

-turizem

Danes so razlike med s in j zelo velike v razvitosti. V evropi je rast prebivalstva manjša, zato je tu vedno več priseljencev.

Tu je tektonsko najaktivnejši del evrope zaradi stika z afriško ploščo ki je evrazijsko začela spodrivati-alpidska orogeneza: mladonagubana gorstva

Mladonagubana gorstva so tudi na balkanskem pol. in apeninskem.

Padka nižina: največja ravnina v J eu.

JUG ITALIJE JE DEJAVEN

LIPARSKI OTOKI (VULCANO, STROMBOLI), ETNA, VEZUV, SANTORIN.

Tudi turčija je na j balk.pol. gorata-----

REKE

-kratke, ker gorstva niso daleč od obal. Povprečje:sava

-pad ima obliko delte

-veliko vode imajo le tiste reke ki so iz visokogorja.

-HIDROELEKTRARNE: portugalska(1/3), italija, španija (1/5), grčija..

-večinoma onesnažene, niso za pit

Večja pristanišča so značilna za portugalsko (lizbona, porto)

SREDOZEMSKO PODNEBJE IN MEDITERANSKO RASTLINSTVO

GORSKO PODNEBJE, GOR:RASTL.

OCEANSKO- SZ ibirskega polotoka-padavine tudi poleti, zato travniško rastlinstvo(costa verde na S španije)

-meseta: zavarobana pred morskimi vplivi, zelena le spomladi, poleti pa spominja na polpuščavo.

-iberski polotok: sredoz. Z vrčimi in suhimi poletji, milimi in vlažnimi zimami, na J in JV španije in J portugalske.

- na Z je več padavin, ob orografskih pregradah

-poleti kdaj ne dežuje tudi po več mesecev, pozimi je bolj mokro. Tax se kroženje zraka pomekne proti j, kjer začnejo prihajati potujoči cikloni.

SREDOZEMSKO PODNEBJE = ETEZIJSKO (S al SV vetrovi nad grčijo in V sredozemljem)

-vroča poletja zaradi vpliva azorskega maximuma, temp se ne spustijo pod nič niti januarja zaradi morja.

MUHAVOST VREMENA –poplave, vročinski vali, suše, požari,

RASTLINSTVO

Namestomediterranskega zimzelenaega gozda imamo zaradi ludi in požarov zdaj makijo in kasneje bolj sušno garigo → grmičevje , na koncu nerodovitna kamnita pušča, brez možnosti pogozdevanja.

KMETIJSTVO

Ekstenzivne oblike: žita, oljke, vina, živina (drobnica)

Zaradi pozne industrializacije je bilo prebivalstvo močno odvisno od kmetijstva, kasneje so se začeli seliti v mesta in v tujino zaradi manjših dohodkov.

-majhna količina padavin

-slaborodovitne prsti

-erozija zaradi človeka-prekomerna izraba tal zaradi melo zemljišč

-slaba izobrazba

-ZNAČILNO Z J ŠPANIJO IN ITALIJO:

LATIFUNDIJE. Velika Feudalna posestva –sužnji- oljke, pšenica, ovce

Zdej so tam ilegalni priseljenci

MINIFUNDIJE-majhne podedovane ali kmetijev zakupu

_po letu 1960- zemlj. Reforme-deljenje zemlje med kmete. –večja produktivnost, motiviranost.

-EU je državam v J europi pomagala pri razvoju kmetijstva, več pridelkov , tudi po višjih cenah. Zgradili so nov namakalni sistem

-žitno poljedelstvo (koruza,pšenica, ...)

-na namakalnih površinah so začeli gojiti zelenjavo , agrume, vino in oljke.—Y visoka cena na trgu

-v franciji so protestirali ker niso hotli izdelkov iz španije-zaprli so poti

-ŽIVINOREJA-vzreja drobnice, zaradi strmih in kamnitih pobočjih v zaledju

TURIZEM

-po 2.sv vojni-S italije in ibisrki polotok

-prelom so bili cenejši in krajši poleti... zabava, kultura, morje, naravne lepote, zabave,...

-izgradnja turistične infrastrukture (španija zabetonirala) , visoki hoteli zaradi varčevanja.

-ponekod niso varčevali na račun okolja-hoteli so energetske zelo potratni, odpadne vode nimajo čistilnih naprav, veliko odpadkov, nasipavajo plaže s kemikalijami, velika poraba vode

-dosti ljudi noče več dopustovati na takih krajih

.onesnažena morja, tudi zaradi umazanih rek z kemikalijami, ind.odpadki, iz kmetijstva. Vodo se rabi za namakanje , zato je izliv slabši.

Povečan ladjiski promet , pristanišča,

SVETENJE MORJA zaradi slabega pretoka z čistejšim atl.oceanom